

Zemljotres

Šta činiti za vreme zemljotresa?

→ Ostanite mirni i prisebni i ne dozvolite da vas obuzme panika. Budite svesni da su neki zemljotresi samo početni potresi i da ubrzo može uslediti sledeći, jači potres.

→ Ne paničite!

→ Ne pokušavajte da bežite.

→ Spustite se na pod, sklupčajte se i zaštitite glavu.

Zemljotres ili potres nastaje usled pomeranja tektonskih ploča, kretanja Zemljine kore ili pojave udara. Posledica toga je podrhtavanje tla zbog oslobađanja velike energije. Jačina potresa zavisi od više činilaca.

Nasuprot rasprostranjenom uverenju da su to retke pojave, zemljotresi se dešavaju vrlo često. Na sreću, najveći broj je slabijeg intenziteta koji ne izaziva oštećenja. Zemljotres se ne može predvideti, ali možemo naučiti kako da se zaštitimo.

Intenzitet zemljotresa odražava rušilački efekat zemljotresa na površini terena. Izražava se različitim skalama, najčešće Merkalijevom skalom od 12 stepeni. Magnituda zemljotresa, s druge strane, predstavlja jedinicu mere količine oslobođene energije u hipocentru, u žarištu zemljotresa. Izražava se Rihterovom skalom koja nema gornju granicu, ali kako do danas nije zabeležen zemljotres jačine 10, obično se predstavlja do 9 jedinica.

Uputstva za vreme zemljotresa ukoliko se nalazite u zatvorenom prostoru

- Nađite zaklon na bezbednim mestima u kući kao što su: dovratnici, noseći zidovi, mesto ispod stola, čvrstog nameštaja i ostanite tamo dok traje potres, ili pokrijte svoje lice i glavu rukama i sklonite se u ugao unutrašnjih zidova postorije.
- Udaljite se od stakla, prozora, spoljnih zidova i vrata, i bilo čega što može da padne, poput lustera ili polica.
- Ukoliko ste u krevetu, spustite se pored kreveta i zaštitite glavu.
- Ostanite u kući dok potres ne prestane i ne bude bezbedno za vas da izađete (istraživanja su pokazala da najviše povreda nastaje kad ljudi pokušavaju da izađu iz zgrade za vreme potresa). Iz prizemne zgrade ili sa prvog sprata možete izaći na otvoren prostor, ali vodite računa da budete na bezbednoj udaljenosti od zgrada.
- Sve dok zemljotres traje, izbegavajte stepeništa i liftove

- **Ne koristite lift.**
- **Ne izlazite na terasu ili balkon.**
- **Ne držite police iznad kreveta.**
- **Ukoliko ste u blizini visoke zgrade ili unutar nje, sklonite se od stakla i spoljnih zidova.**
- **Ukoliko ste u javnom objektu (škola, preduzeće, tržni centar, centar za rekreaciju ili prodavnica) – ostanite mirni i izbegavajte paniku. Držite se dalje od mase ljudi koja se u panici kreće ka izlazima.**
- **Budite svesni da može doći do nestanka struje, i da se alarmi (protivpožarni i drugi) mogu uključiti.**
- **Uvek imajte pripremljenu baterijsku lampu i tranzistorski prijemnik sa rezervnim baterijama.**
- **Odmah isključite sve izvore električne energije, gasa i vode. Ukoliko ste koristili bilo koji izvor toplote, isključite ga kada se potres smiri.**
- **Ukoliko dođe do pojave požara, pokušajte da ga ugasisite i obavestite lokalnu vatrogasno-spasilačku jedinicu.**
- **Ukoliko je potrebno i ukoliko ste u mogućnosti pridružite se timovima za spasavanje iz ruševina i uključite se u potragu i pružanje pomoći nastradalima pod ruševinama srušenih objekata.**

Uputstva za ponašanje tokom zemljotresa ukoliko ste na otvorenom

- Sklonite se od ulične rasvete, električnih kablova i zgrada, najveća opasnost je u blizini građevina, na izlazima i uz spoljne zidove.
- Ukoliko ste na ulici vodite računa o objektima koji mogu pasti na vas, kao što su dimnjaci, crepovi sa krova, slomljeno prozorsko staklo i slično.
- Zaštitite glavu rukama ili tašnom.

Uputstva za ponašanje tokom zemljotresa ukoliko ste u vozilu u pokretu

- Zaustavite se ukoliko vam bezbednost u saobraćaju dozvoljava.
- Izbegavajte zaustavljanje u blizini zgrada, drveća, nadvožnjaka ili električnih kablova.
- Nastavite oprezno kada potres prestane. Izbegavajte puteve, mostove ili rampe koji su možda oštećeni u potresu.